وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی

ژمارە: ٢٠٥٣١ لە ٢٠٢٢/١١/١٥

پاڵپشت بە بڕگەی (چوارەم) لە ماددەی(پێنجەم) لە یاسای وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی هەرێمی کوردستان-عێراق ژمارە (١٠)ی ساڵی ٢٠٠٨ی هەموارکراو، وکۆبوونەوەی ژمارە (٥)ی ساڵی ٢٠٢٢ ئەنجومەنی وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی ئەم ڕێنماییە دەرکرا :

ڕێنمایی ژمارە (٥)ی ساڵی ٢٠٢٢

ڕێنمایی یەکسانکردنی بڕوانامەکان لە هەرێمی کوردستان - عێراق

ماددەی (١): مەبەست لە یەکسانکردنی بڕوانامەکان:

یەکسانکردنی بڕوانامەکان بریتیە لە هەڵسەنگاندن و هاوتاکردن لە ڕووی جۆریتی و پسپۆری و یەکەکانی خوێندنی ئەو بڕوانامانەی کە لەدەرەوەی عێراق لە دوای خوێندنی ئامادەیی بەدەستهاتوون. هەڵگرانی بروانامەکانی دەرەوە کە دەیانەوێت کار بە بروانامەکانیان بکەن یان درێژە بەخوێندن لە هەرێمی کوردستان - عێراق بدەن، پێویستە بڕوانامەکانیان هاوتا بکرێت بەپێی ئەو مەرج و پێداویستییانەی لەم ڕێنماییەدا هاتووە.

ماددەی (٢): لیژنەی ناوەندی یەکسانکردنی بڕوانامەکان:

١- یەکسانکردنی بڕوانامەکان لەلایەن لیژنەیەکی تایبەتمەند ئەنجامدەدرێت، بەناوی لیژنەی ناوەندی یەکسانکردنی بڕوانامەکان ، کە ساڵانە بە فەرمانێکی وەزاری پێکدەهێندرێت و بە شێوەیەکی سەربەخۆ و داخراو کارەکانی ئەنجامدەدات.

٢- لیژنەی ناوەندی یەکسانکردنی بڕوانامەکان لە سەرۆك و سەرۆکی تیمە پسپۆریەکان و چەند ئەندامێک پێك دێت، کە بەپێی پسپۆریەکانیان بەسەر تیمەکاندا دابەشدەکرێن و پێکدێن لە مامۆستایانی پسپۆڕ کە هەڵگری بروانامەی (دکتۆرا) و نازناوی زانستی مامۆستا کەمتر نەبن، بەرەچاوکردنی ئەوەی زۆرینەیان لەدەرەوەی وڵات خوێندنیان تەواوکردبێت.

٣- ژمارەی ئەندامانی لیژنە لەنێوان ١٣-١٧ کەس پێکدێت. هاوکات لیژنە بۆی هەیە بانگهێشتی پسپۆڕی بوارەکان بۆ یەکلایکردنەوە و پەسەندکردنی کەیسە ئاڵۆزەکان بکات. بەڕێوەبەری بەڕێوەبەرایەتی یەکسانکردنی بڕوانامەکان دەبێتە بڕیاردەری لیژنە.

٤- لیژنە دەسەڵاتی تەواوی هەیە بۆ پەسەندکردنی پسپۆڕی و جۆری بڕوانامە و یەکەی ئەکادیمی وەرگیراو، لەگەڵ ماوەی خوێندن و شێوازی خوێندن.

٥- پێشکەشکار بۆی هەیە لە ماوەی (٣٠) ڕۆژ لە ڕێکەوتی ئاگادارکردنەوەی بە بڕیاری یەکسانکردنی بڕوانامەکەی، تانە بگرێت و دوای ئەو ماوەیە مافی تانەگرتنی نامێنێت. ئەگەر تانەگر بە پێداچوونەوە و بڕیاری لیژنە ڕازی نەبوو، ئەوا بەڕێوەبەری گشتی نێردراوان و پەیوەندییە ڕۆشنبیرییەکان بە ڕەزامەندی وەزیر دەسەڵاتی هەیە کەیسەکە بنێرێ بۆ لیژنەیەکی پسپۆڕی دیکە بەشێوەی داخراو. بڕیاری ئەو لیژنەیە کۆتایی دەبێت.

٦- چاوپێکەوتن لەگەڵ ئەندامانی لیژنەی ناوەندی یەکسانکردن تەنها بۆ ئەو پێشکەشکارانە دەبێت کە تانەیان لە یەکسانکردنی بڕوانامەکانیان هەیە، ئەمەش لە کاتێکدا ئەگەر تانەکەیان قبوڵ کراوبێت، یاخود ئەو پێشکەشکارانەی کە لیژنە خۆی داوایان دەکات. وەرگرتنی ڕای لیژنە لە دەرەوەی وەزارەت سەبارەت بە پسپۆری، یاخود جۆری بڕوانامە ڕێگەپێدراو نیە، مەگەر لیژنە خۆی داوای بینینی کەسی داواکار بکات بۆ روونکردنەوە.

ماددەی (٣): مامەڵەی یەکسانکردنی بروانامەکان:

١- مامەڵەی پێشکەشکردنی یەکسانکردنی بڕوانامەکان بە شێوەی ئۆنلاین لەڕێگەی وێبسایتی (https://equalization.digital.gov.krd) دەبێت.

٢- پێویستە پێشکەشکار بەر لە دەستپێکردنی خوێندن، فۆرمی نێردراوانی بەشێوەی ئۆنلاین پڕکردبێتەوە و کۆدی وەرگرتبێت لەم لینکە (https://scholarship.digital.gov.krd) ئەمەش وەک یەکێک لە مەرجەکانی یەکسانکردنی بڕوانامەکەی هەژماردەکرێت.

٣- بۆ سەرجەم بڕوانامەکانی خوێندنی باڵا (دیپلۆمی تەکنیکی- بەکالۆریۆس – دیپلۆمی باڵا – ماستەر- دکتۆرا) پێویستە بڕوانامەکە لە زانکۆیەکدا بە دەستهێنرابێت کە لە لیستی زانکۆ باوەرپێکراوەکانی وەزارەتی خوێندنی باڵادا هەبێت، بەپێچەوانەوە یەکسانکردنی بڕوانامەی بۆ ناکرێت، جگە لەو سکۆلەرشیپانەی کە وەزارەت قبوڵیکردووە.

٤- بۆ پێشکەشکارانی عێراقی (دەرەوەی دەسەڵاتی حکومەتی هەرێمی کوردستان)، لیستی زانکۆ باوەرپێکراوەکانی وەزارەتی خوێندنی باڵای عێراق قبوڵدەکرێت. بۆ پێشکەشکارانی دەرەوە، چاوپۆشی لە لیستی زانکۆ باوەڕپێکراوەکانی وەزارەت دەکرێت، بە مەرجێک زانکۆکەی لە لیستی (یونسکۆ) یاخود وێبسایتەکانی (شانگهای) و (تایمس) بوونی هەبێت.

٥- بڕوانامەی پێشکەشکراو (دیپلۆما - جداری) و (نمرە- ترانسکرێپت) و (دیپلۆما سەپڵیمێنت) یاخود یەکێکیان، پێویستە لەلایەن وەزارەتی دەرەوەی وڵاتی خوێندن و باڵیۆزخانەی عێراق یاخود نوێنەرایەتی حکومەتی هەرێم لە وڵاتی خوێندن پەسەند (مۆر و ئیمزا) کرابێت، بە پێچەوانەوە مامەڵەکەی ڕایی ناکرێت.

٦- هەر بڕوانامەیەک کە بە زمانی ئینگلیزی یاخود عەرەبی نەبێت پێویستە لە وڵاتی خوێندن وەربگێردرێتە سەر زمانی ئینگلیزی و کۆپیە وەرگێردراوەکەش لەلایەن باڵیۆزخانەی عێراق یاخود نوێنەرایەتی حکومەتی هەرێم لە وڵاتی خوێندن پەسەند کرابێت (مۆر و ئیمزا کرابێت).

٧- بۆ یەکسانکردنی هەر بڕوانامەیەک پێویستە بڕوانامەی پێش خۆی لەگەڵدابێت، وێڕای ئەوەی لە چۆنێتی و ڕاستی و دروستی دەکۆڵدرێتەوە، بەڵام تەنها بروانامەی داواکراو یەکسانکردنی بۆ دەکرێت. ئەگەر چەند بڕوانامەیەك بە دوای یەکدا لە دەرەوە بەدەستهاتبوون، تەنها بروانامەی

داواکـراو یەکسـانکردنی بـۆ دەکرێـت. بـۆ یەکسـانکردنی بروانـامەی بەکـالۆریۆس ، بڕوانـامەی ئامادەیی، یاخود هەر بروانامەیەک کە بووەتە هۆی وەرگرتنی لە بەکالۆریۆس لە دەرەوەی عێراق ، پێویستە لەلایەن وەزارەتی پەروەردەی حکومەتی هەرێمی کوردستان بەرابەرکردنی بۆ بکرێت.

٨- هەر هاووڵاتیەکی بیانی کە لە وڵاتێکی جگە لە وڵاتی خۆی بڕوانـامەی بەدەستهێنابێت، پێویسـتە لەلایەن وەزارەتی دەرەوەی وڵاتی خوێندن پەسەند(مۆر و ئیمزا) کرابێت.

٩- خوێندنی ماستەر تەنها بەشێوازی (کۆرسات و نامە) دانپێدانراوە.

١٠-خوێندنی دکتۆرا بە هەردوو شێوازی (کۆرسات و توێژینەوە)، یان تەنها تـوێژینەوە) ڕێگەپێـدراوە، بە مەرجێك پێشکەشکار ماوەی مانەوەی پێویستی لە وڵاتی خوێندن هەبووبێت.

١١-بڕوانامەی پەیمانگا (دوو ساڵ خوێندن دوای ئامادەیی) وەک دیپلۆمی تەکنیکی هەژماردەکرێت و یەکسانکردنی بۆ دەکرێت.

١٢- بڕوانامەی ڕاهێنان (نەندیگری ترەینینگ) لە بواری پزیشـکی دانپێـدانراو نـیە و یەکسـانکردنی بـۆ ناکرێت و ناچێتە چوارچێوەی بڕوانامەی ئەکادیمیەوە.

١٣- پێویسـتە خوێنـدن بە زمـانی فەرمـی ئەو وڵاتە بێـت کە تیایـدا دەخوێنـدرێت، یـاخود بە زمـانی ئینگلیزی. پێشکەشکار پێویستە بڕوانـامەی کۆرسـی زمـانی ئەو وڵاتەی هەبێـت کە خوێنـدنەکەی پێتەواوکردووە و نامەکەی پێنوسیووە، جگە لە خوێندن لە وڵاتە عەرەبیەکان.

١٤- ئەو تێـزی دکتـۆرا و ماسـتەرنامەی بە زمـانی ئینگلیـزی یـاخود عەرەبـی نەنوسـراون، پێویسـتە بەشێکی لەلایەن وەرگێری یاساییەوە وەربگێردرێتە سـەر زمـانی ئینگلیـزی و لەلایەن فەرمـانگەی دادنوسیەوە پەسەندکرابێت. وە ئەو بەشانەی وەردەگێردرێت پێویستە ئەمانە لە خۆی بگرێت:
(Abstract , Table of Content, Introduction, Summary of Each Part, and Conclusion)

١٥- بڕوانامە بە هەمان ئەو ناونیشانە یەکساندەکرێت و دەنوسرێتەوە کە لە وڵاتی خوێندن بەدەسـت هاتووە و لەسەر بڕوانامەی دیپلۆما (جداری) نوسراوە.

١٦- بەمەبەسـتی ئەنجامـدانی مـامەڵەی یەکسـانکردنی بڕوانـامە بـۆ کەسـانی دەرەوەی هەرێمـی کوردستان، پێویستە کـارتی مـانەوە و نیشـتەجێبونیان لە هەرێـم هەبێـت و مـاوەی بەسـەرچونی کـارتەکە لە (٣) مانـگ کەمتـر نەبێـت. ئەم مەرجە ئەو فێرخـوازانە نـاگرێتەوە کە بەمەبەسـتی خوێندن لە زانکۆکانی کوردستان مامەڵە پێشکەش دەکەن.

١٧- هەموو ئەو بڕوانامانەی کە لە دەرەوەی هەرێمی کوردستان یەکسانکردنیان بۆ کراوە، بۆ کـارکردن لە هەرێمـی کوردسـتان پێویسـتە بەپێـی مەرجەکـانی ئەم ڕێنمـاییە یەکسـانکردنیان بـۆ ئەنجامبدرێتەوە.

١٨- یەکسانکردنی بڕوانامەی بە نمرە، لەلایەن لیژنەی یەکسانکردنی کۆنمرەوە ئەنجام دەدرێت، کە بە فەرمانێکی وزاری پێکدەهێنرێت.

١٩- سەبارەت بەمەرجی کۆنمرەی ئامادەیی بۆ خوێندنی بەکالۆریۆس لە بواری پزیشکی و ئەندازیاری، کار بە فەرمانی وەزاریمان ژمارە (٣٤٤) لە (٢٠١٦/٣/٣٠) دەکرێت، بەم شێوەیە: (پزیشکی گشتی ٨٥٪، پزیشکی ددان و دەرمانسازی ٨٠٪، ئەندازیاری ٧٥٪). بۆ لابردنی وانەکانی زمانی عەرەبی و کوردی بەمەبەستی بەرزکردنەوەی کۆنمرەی دەرچوونی ئامادەیی، هاوشێوەی وەرگرتنی قوتابیان/خوێندکاران لە زانکۆکانی ناوخۆدا مامەڵەیان لەگەڵ دەکرێت.

٢٠- هەڵگرانی بڕوانامەی پەیمانگای تەکنیکی، کە لە بوارەکانی 'پزیشکی و ئەندازیاری' بەکالۆریۆسیان لەدەرەوە خوێندووە، کۆنمرەی ئامادەییان بۆ هەژمار دەکرێت. مەگەر بڕوانامەی پێشووی تەواو پەیوەست بێت بە بڕوانامە نوێیەکەی و کۆنمرەی لە (٨٠٪ بۆ پزیشکی و٧٠٪ بۆ ئەندازیاری) کەمتر نەبێت. هاوکات بەریەکخستنی زانستی (المقاصة العلمية)یان بۆ نەکرابێت و لەسەرەتاوە دەستیان بە خوێندن کردبێت. هەروەها هەڵگرانی بڕوانامەی بەکالۆریۆس، کە لە بوارەکانی 'پزیشکی و ئەندازیاری' بەکالۆریوسیان لەدەرەوە خوێندووەتەوە، کۆنمرەی ئامادەییان بۆ هەژمار دەکرێت. مەگەر بڕوانامەی پێشووی تەواو پەیوەست بێت بە بڕوانامە نوێیەکەی و کۆنمرەی (٨٠٪ بۆ پزیشکی و٧٠٪ بۆ ئەندازیاری) کەمتر نەبێت و یەکەی پێویستی بەدەستهێنابێت و لەسەرەتاوە دەستیان بە خوێندن کردبێت و بەریەکخستنی زانستی (المقاصة العلمية)یان بۆ نەکرابێت.

٢١- بۆ یەکسانکردنی بڕوانامەی ماستەر، پێویستە کۆنمرەی بەکالۆریۆس لە (٦٥٪) کەمتر نەبێت. بۆ خوێندنی دکتۆراش نابێت کۆنمرەی ماستەر لە (٧٠٪) کەمتر بێت. بە پێچەوانەوە دان بە بڕوانامەکەیان نانرێت.

٢٢- لە دوای تەواو بوونی مامەڵەی یەکسانکردن بە شێوەی ئۆنلاین و گەڕانەوەی بڕیاری لیژنە، پێویستە پێشکەشکار سەرجەم بەڵگەنامە ڕەسەنەکانی پەیوەندیدار بە خوێندنەکەی پێشکەش بە بەڕێوەبەرایەتی یەکسانکردنی بڕوانامەکان بکات کە پێکدێت لە (بڕوانامەکان، پاسپۆرت، کارتی نیشتمانی، تێزی ئەکادیمی، کارتی نیشتەجێبون لە وڵاتی خوێندن،...هتد).

٢٣-لە کلێشەی بڕوانامەکەدا ئەم زانیاریانەی دەنوسرێت؛ (ناوی سیانی، ناوی وڵات، ناوی زانکۆ، مانگ و ساڵی بەدەستهێنانی بڕوانامە، پسپۆڕی، ماوەی خوێندن، جۆری بڕوانامە).

ماددەی (٤): ماوەی مانەوە لە وڵاتی خوێندن:

١- ماوەی مانەوەی پێویست بۆ خوێندن لە وڵاتانی دەرەوەی عێراق بەم شێوەیەی خوارەوە دەبێت :

أ- بەکالۆریۆس (٩) مانگ بۆ هەر ساڵێکی ئەکادیمی.

ب- دبلۆم (٩) مانگ بۆ هەر ساڵێکی ئەکادیمی.

ج- ماستەر (١٢) مانگی ئەکادیمی، بەشێوەیەک ساڵی یەکەم نابێت ماوەی کۆرسەکان پچڕانی تێدا بووبێت.

د- دکتۆرا (٢٤) مانگی ئەکادیمی، بە شێوەیەک ساڵی یەکەم لە (٨) مانگی بێ پچڕان کەمتر نەبووبێت، تەنانەت بۆ ئەوانەشی کە بەشێوەی توێژینەوە (by research) خوێندوویانە، کۆی مانگەکانی مانەوەی نابێت لە (٢٤) مانگ کەمتر بووبێت.

٢- ماوەی مانەوە لە خوێندنی ئەکادیمیەوە هەژمار دەکرێت و لەو ماوەیەی بۆ خوێندن دیاریکراوە.واتە ڕێگە نادرێت خوێندنەکە بە چەند ساڵێک تەواو کرابێت، بەڵام هەمان ماوەی مانەوەی بۆ هەژمار بکرێت. بەڵکو بۆ هەر ساڵێکی زێدەکی (٦) مانگ داواکراوە.

٣- ئەنجامدانی پراکتیک یان کۆکردنەوەی داتا و ئامارەکان لە ناوخۆی هەرێمی کوردستان بە ماوەی مانەوە ئەژمار ناکرێت. هەروەها لەکاتی پێویستی هەبوونی سەرپەرشتیاری ناوخۆیی، پێویستە ڕەزامەندی فەرمانگەی نێردراوان و پەیوەندییە ڕۆشبیرییەکانی وەرگرتبێت و لاری نەبونی زانکۆکەی هەبێت، هاوکات پێویستە ناوی سەرپەرشتیاری ناوخۆیی لەسەر تێزی دکتۆرا، یان ماستەرنامەکەدا بنوسرێت. بۆ ئەم حاڵەتانە ماوەی مانەوە تەنها (٣) مانگ هەژمار دەکرێت.

٤- پێویستە هەر پێشکەشکارێک کارتی نیشتەجێبونی ڕەسەنی وڵاتی خوێندن یاخود ڤیزەی درێژخایەنی خوێندنەکەی پێشکەش بکات. بۆ وڵاتانی دراوسێی هەرێمی کوردستان ڕێگەپێدراو نیە پێشکەشکار کارتی نیشتەجێی شارێکی هەبووبێت، بەڵام لەشارێکی دیکە درێژەی بە خوێندن دابێت.

٥- کەسانی بیانی ئەگەر لە وڵاتێکی تردا بڕوانامەیان بە دەستهێنابوو، ئەوا ماوەی مانەوەیان لە وڵاتی خوێندن بۆ ئەژمار دەکرێت. بۆ هەڵگرانی پاسپۆرتی وڵاتانی ئەوروپی کە لە زانکۆکانی ناو یەکێتی ئەوروپا خوێندویانە، ماوەی مانەوەیان بۆ هەژمار ناکرێت.

ماددەی (٥): تاقیکردنەوەو سیمیناری توانستی زانستی:

١-ئەو زانکۆیانەی ریزبەندی جیهانیان لەنێوان(١- ١٠٠٠) یەک بۆ هەزارە بەپێی پێوەری شانگهای و لە لیستی (A)، یاخود لە نێوان (١-٥٠٠) یەک بۆ پێنج سەد بەپێی پێوەری تایمس لیستی (B) زانکۆ باوەڕپێکراوەکانی وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی هەرێمی کوردستان دانپێدانراوبن، پێویست بە ئەنجامدانی سیمیناری توانستی زانستی ناکات، جگە لە پسپۆرییە پزیشکییەکان. تەنها دڵنیایی لەسەر ڕاستی و دروستیان دەکرێت و لیژنەی ناوەندی یەکسانکردن بڕیار لە ئەکادیمی و پیشەیی بوونی بڕوانامەکانیان دەدات.

٢- ئەو زانکۆیانەی ریزبەندی جیهانیان لە نێوان (٥٠١- ١٢٠٠) پێنج سەد و یەك بۆ هەزار و دووسەدە بەپێی پێوەری تایمس، پێویستە سیمیناری توانستی زانستی ئەنجامبدەن.

٣- هەڵگرانی بڕوانامەی بەکالۆریۆس لە بوارەکانی پزیشکی (گشتی، ددان، دەرمانسازی) پێویستە تاقیکردنەوە ئەنجامبدەن.

٤- لە پرۆسەی یەکسانکردنی هەر بڕوانامەیەکدا پشکنینی ئەلیکترۆنی (پلایجەریزم) بۆ (نامەی ماستەر) و (تێزی دکتۆرا) ئەنجامدەدرێت و لە کۆی گشتی تێز یاخود نامەکە نابێت ڕێژەکەی لە (٣٠٪) زیاتر بێت، بەپێچەوانەوە یەکسانکردنی بڕوانامەی بۆ ناکرێت.

٥- تاقیکردنەوە و سیمیناری توانستی زانستی لە سەرجەم زانکۆ حکومیەکانی هەرێمی کوردستان ئەنجامدەدرێت، بە مەرجێک پسپۆڕیەکەی هەبێت. رەچاوی ئەوە دەکرێت کە پێشکەشکار نەنێردرێ بۆ هەمان زانکۆکەی پێشووی خۆی. سیمیناری توانستی زانستی بۆ هەڵگرانی بڕوانامەی (ماستەر- دکتۆرا) لە پسپۆری پزیشکی، لە لایەن هەر سێ زانکۆی هەولێری پزیشکی، سلێمانی، دهۆک ئەنجامدەدرێت.

٦- سەبارەت بە هەڵگرانی بۆردی پزیشکی، ئەنجومەنی کوردستانی بۆ پسپۆڕیە پزیشکیەکان هەڵدەستێت بە ئەنجامدانی تاقیکردنەوەی ستانداردی پسپۆڕیی بۆ هەڵگرانی بڕوانامە کلینیکیە پسپۆڕییەکان (بۆرد) و ڕێژەی دەرچوون لە (٦٠٪) دەبێت. هەروەها بۆ هەڵگرانی دیبلۆمی کلینیکی کە بۆرد نیە، دیسان لەلایەن ئەنجومەن تاقیکردنەوەیەکی هاوئاستی بۆ ئەنجامدەدرێ و ڕێژەی دەرچون لە(٦٠٪) دەبێت.

٧- نووسراوی ئەنجامی سیمیناری توانستی زانستی لەلایەن زانکۆکان و ئەنجومەنی کوردستانی بە نهێنی دەبێت و بە ڕوونی ئاماژە بەوە دەکرێ کە پێشکەشکار دەرچووە، یان کەوتووە، هەروەها نمرەکەش دەنوسرێت. کەمتر لە کۆنمرەی ٪٦٠ بە دەرنەچوو هەژمار دەکرێت.

٨- هەر پێشکەشکارێک بۆی هەیە دوو جار (تاقیکردنەوە - سیمیناری توانستی زانستی) ئەنجامبدات و ماوەی نێوانی هەر جارێك نابێت لە (٣) مانگ کەمتر بێت.

٩- هەر پێشکەشکارێک یەکەی(کرێدیت)ی خوێندنی کەمبوو، پێویستە لەیەکێک لەزانکۆکانی هەرێمی کوردستان بەشێوەی پەرەلێل کۆرس وەربگرێت و یەکەی پێویست بەدەست بێنێت.

١٠-سیمیناری توانستی زانستی بەو زمانە پێشکەش دەکرێت کە تێزەکەی پێنوسراوە ئەگەر مامۆستای پسپۆڕ لەو زمانە بەردەست نەبوو، دەکرێت بە زمانی کوردی، عەرەبی، یان ئینگلیزی سیمینارەکە پێشکەشبکرێت. بۆ بڕوانامەکانی پزیشکی گشتی، ددان، دەرمانسازی و ئەندازیاری، تەنها بە زمانی ئینگلیزی ڕێگەدەدرێت تاقیکردنەوەو سیمیناری توانستی زانستی ئەنجامبدەن.

١١-ئەو لیژنانەی لە زانکۆکان پێکدەهێندرێن وەکو لیژنەی هەڵسەنگاندن، پێویستە بەنهێنی پێکبهێندرێن و ژمارەیان تاک بێت و بەلایەنی کەم لە (٣) ئەندام کەمتر نەبێت، بۆ بڕوانامەی ماستەر ئەندامەکان پلەی زانستیان لە مامۆستا (دکتۆرا) کەمتر نەبێت و بۆ دکتۆرا پلەی زانستیان لە پرۆفیسۆری یاریدەدەر کەمتر نەبێت کە هەڵگری بڕوانامەی دکتۆرا بن.

ماددەی (٦): حوکمە گشتیەکان:

١- بڕیاری یەکسانکردنی بڕوانامەکان، کە لەلایەن لیژنەکانی پێشتر دراوە، گۆڕانکاری تیادا ناکرێت و هەڵناوەشێندرێتەوە، تەنها لە بارودۆخێکدا نەبێت کە هۆکارێکی زانستی و یاسایی ڕەوا هەبێت. یاخود ئاشکرا بێت کە بڕوانامەکانی پێشتری ڕاست و دروست نین.

٢- تەنها ئەو بڕوانامانە بە ئەکادیمی هەژمار دەکرێن کە لە یەك پسپۆڕی بەدەستهاتوون. واتە دوا بڕوانامە لەگەڵ بڕوانامەی پێش خۆی پێویستە لە هەمان پسپۆڕی بن، بە پێچەوانەوە بە بڕوانامەی پیشەیی هەژمار دەکرێت.

٣- خوێندن و بڕوانامەی بەدەستهاتوو بە شیوازی ئۆنلاین لە کوردستان قبوڵکراو نیە و یەکسانکردنی بۆ ناکرێت.

٤- ئەوانەی لە دوای پۆلی (٩)ی بنەڕەتی پەیمانگای (٥) ساڵەیان خوێندوە و دەیانەوێت لە دەرەوەی هەرێم درێژە بە خوێندن بدەن، ئەوا بە هەمان ڕێنمایی وەرگرتنیان لە زانکۆکانی ناوخۆدا مامەڵەیان لەگەڵدا دەکرێت.

٥- ئەو پێشکەشکارانەی کە فەرمانبەرن تەنها بەمەرجی هەبوونی مۆڵەتی خوێندن بڕوانامەکەیان بۆ یەکساندەکرێت، هاوکات پێویستە لاری نەبونی وەزارەتەکەیان و فەرمانی دەستلەکارهەڵگرتن و دەستبەکاربونەوەیان پێشکەشبکەن، بەپێچەوانەوە یەکسانکردنی بڕوانامەیان بۆ ناکرێت.

٦- ماوەی نێوانی ڕێکەوتی دەرچونی فەرمانی دەستلەکارهەڵگرتن و ڕێکەوتی دەستپێکردنی خوێندن نابێت لە (٣٠) ڕۆژ زیاتر بووبێت.

٧- سەبارەت بەو فەرمانبەرانەی بەبێ مۆڵەتی خوێندن بڕوانامەیان بەدەستهێناوە، واتە سودیان لە (مۆڵەتی ئاسایی بە موچە، مۆڵەتی بێموچە، هاوسەفەری ...هتد) وەرگرتوە، بەپێی فەرمانی ژمارە (١٠٨٩)ی ساڵی (٢٠١٨/٣/٦)، یاخود هەر فەرمانێکی دیکەی نوێی ئەنجومەنی وەزیران مامەڵەیان لەگەڵدا دەکرێت.

٨- هەر پێشکەشکارێك کە فەرمانبەر نیە، پێویستە لەکاتی پێشکەشکردنی مامەڵەی یەکسانکردنی بڕوانامە، بەڵێننامەیەک لەڕێگەی بەڕێوەبەرایەتی کاروباری یاسایی وەزارەتی خوێندنی باڵا، یاخود فەرمانگەی دادنوسی پێشکەش بکات، تیایدا بەڵێن بدات کە فەرمانبەر نەبووە/نیە لە هیچ دامەزراوەیەکی حکومەتی هەرێمی کوردستان و عێراق. وە لەسەر بڕیاری یەکسانکردنی بڕوانامەکەی بە ئاشکرا ئاماژە بە ژمارە و ڕێکەوتی دەرچوونی بەڵێننامەکە دەدرێت.

٩- بۆ پلە باڵا و تایبەتەکان و هاوشێوەکانیان بەپێی پەیڕەوەی پێدانی مۆڵەتی خوێندن ژمارە (١١)ی ساڵی(٢٠٢١) مامەڵەیان لەگەڵدا دەکرێت.

١٠- ئەو پێشکەشکارانەی خاوەنی زیاتر لە ناوێکن، یان ناویان گۆڕدراوە، پێویستە سەرەتا لە دادگا کێشەکەیان یەکلایی بکەنەوە، دوای ئەوە بەپێی بڕیاری دادگا مامەڵەیان لەگەڵدا دەکرێت و پێویستە نووسراوی بڕیاری دادگا پێشکەش بکەن.

١١- تەنها بۆ کاندیدانی بەرنامەی تواناسازی، دەکرێ بە شێوەی کاتیی بڕیاری یەکسانکردنیان بۆ بکرێت بۆ ماوەی (٦) مانگ و دەکرێت نوێبکرێتەوە. بۆ پێشکەشکارانی دیکە یەکسانکردنی بڕوانامە بەشێوەی کاتی ناکرێت.

١٢- وەرگرتنی رسوماتی یەکسانکردنی بڕوانامە و سیمینار و تاقیکردنەوەی توانستی زانستی بەپێی بڕیاری ژمارە (٨٦)ی ساڵی (٢٠١٦)ی ئەنجومەنی وەزیران دەبێت.

ماددەی (٧): کار بەهیچ ڕێنمایی و بڕیارێک ناکرێت، کە پێچەوانەی حوکمەکانی ئەم ڕێنماییە بێت.

ماددەی (٨): ئەم رێنماییە لە ڕێکەوتی بڵاوکردنەوەی لە ڕۆژنامەی فەرمی (وەقایعی کوردستان) جێبەجێ دەکرێت.

هۆکارەکانی دەرچواندنی ئەم ڕێنماییە

بەمەبەستی ڕێکخستن و ڕوونکردنەوە و ئاسانکاری پرۆسەی یەکسانکردنی بڕوانامەکان لە هەرێمی کوردستان-عێراق، و دروستکردنی بەرچاوڕوونی لەبەردەم خوازیارانی یەکسانکردنی بڕوانامەکان کە مەبەستیانە لە دەرەوەی وڵات دریژە بەخوێندن بدەن و لە داهاتوودا بگەڕێنەوە بۆ هەرێم و مامەڵەی یەکسانکردنی بڕوانامە پێشکەشبکەن، هەروەها پێدانی بەرچاوڕوونی بە هاوڵاتیانی دیکەی عێراقی و کەسانی بیانی سەبارەت شێوازی ئەنجامدانی یەکسانکردنی بروانامە لە هەرێمی کوردستان، ئەم رێنماییە دەرچوێندرا.

د.ئارام محمد قادر
وەزیری خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی